

d. 28. februar 2008

Til Folketingets Uddannelsesudvalg.

Med ønske om et foretræde for udvalget fremsendes her en kort redegørelse for en problemstilling, som jeg og to repræsentanter for de 9 danske gymnasieskoler, som udbyder IB uddannelsen i Danmark.

IB uddannelsens status og fremtid

Vi har god grund til at antage at udvalgets medlemmer er bekendt med International Baccalaureate (IB).

Målgruppen er primært børn af danskere, som i en årrække har arbejdet i udlandet og hvor børnene har gået i engelsksproget skole, børn af ambassadeansatte og børn af forældre, som udgør en højt kvalificeret og specialiseret arbejdskraft i Danmark. I det omfang, der er plads i de danske IB skoler optages elever med dansk skolebaggrund, som har særlige forudsætninger i engelsk og målrettet søger en videregående uddannelse i udlandet. Uddannelsen sigter således på at give et tilbud til de elever, som af sproglige grunde ikke kan tage en STX.

De danske IB-skoler er sig meget bevidste om, at IB ikke må blive et alternativ til en dansk ungdomsuddannelse. Det skal derfor være et tilbud for netop den beskrevne gruppe. Nogle af de sidst tilkomne IB-skoler, har dog (af besparelshensyn) fyldt deres klasser op med den sidstnævnte gruppe af særligt kvalificerede danske elever. Men andelen af IB elever, som ligger inden for målgruppen, vokser på disse skoler.

Finansieringen af IB

Finansieringen har været både statslig og amtslig.

Den statslige finansiering udgjorde i 2006 ca. 2,8 mill. kr. Disse penge blev brugt til både de amtslige og de private skolers medlemskab af IBO samt deres eksamensudgifter.

I tillæg hertil har amterne finansieret alle ekstra elevudgifter. Det har været noget forskelligt fra amt til amt. Det samlede amtslige bidrag har været på omkring 11. mill. kr. fordelt på de 8 gymnasier i 2006.

Fordelt på de ca. i alt 700 elever, der samlet er i IB (fordelt på de to IB-klasser), betyder det, at den samlede offentlige udgift pr. elev i 2006 har været omkring 20.000.- kr. pr. år (ud over, hvad de øvrige STX-elever har kostet).

I 2007 har alle 9 IB-skoler fået det statslige tilskud og de offentlige gymnasier desuden fået tilskud til IB svarende til stx-taksten. Dertil kommer, at der er iværksat en udligning af beløbet, således at den merbevilling (de i alt 11 mill. kr.), som den enkelte IB-skole har fået under amtsligt styre gradvist forsvinder frem mod 2012.

Der ligger altså bag dette tilsyneladende en bevidst beslutning om, at den prioritering, amterne har gjort, ikke skal gælde under statsligt selveje. Vi ved ikke om denne beslutning er politisk og truffet af forligspartierne eller om den er truffet i ministeriet.

Foreningen af IB skoler i Danmark har i mange sammenhænge gjort ministeriet og ministeren opmærksom på IB-skolernes situation og på behovet for en økonomisk afklaring. IB-skolerne har meget tidligt lavet beregninger, som viser, at en skrabet udgave af IB i Danmark kan gøres for ca. 8 mill.kr. i alt (dertil kommer statstilskuddet) og således ca. 3 mill kr. billigere end under det amtslige selvstyre. Den væsentligste årsag hertil er, at en række skoler fik ekstrabevillinger i deres opstartsfasen, hvor der også er stærkt behov.

Der er en række forhold, som gør en IB lidt dyrere:

- IB har en særlig valgholdsstruktur, som gør det vanskeligt at opretholde en samlet høj klassekvotient
- Skolens bogsamling må suppleres med engelsksprogede bøger, som ikke kan bruges i det danske system. Det samme gælder indkøb til biblioteket. Disse bøger er dyrere i indkøb end danske bøger.
- IB studenternes eksamensbesvarelser sendes til censorer, som bor i andre lande. Forskellige eksamensbesvarelser kan således skulle sendes mange forskellige steder rundt i verdenen som rekommanderet post.
- Al efteruddannelse af lærere og ledelse sker i udlandet. Kursusbudgettet er derfor nødvendigvis større pr. lærer i IB end i STX
- IB kræver ansættelse af en såkaldt IB-coordinator (en inspektør, som forestår den daglige ledelse dvs. kontakten med IBO samt sikrer, at al kommunikation videregives og alle regler overholdes).
- IB skolerne er nødt til at udpege en såkaldt CAS coordinator, som sikrer CAS-programmets monitorering.
- Skolen må råde over en studievejleder, som er bekendt med optagelsesbetingelserne på udenlandske universiteter.

Et fremtidigt udbud af IB i Danmark?

Vi har set et udkast til lovforslag, som antyder, at IB i fremtiden tænkes finansieret som privatskoletaxameter. De øvrige udgifter skal herefter dækkes ved brugerbetaling. Det betyder, at

- De 2,8 mill. kr. som staten hidtil har anvendt på IB-skolernes medlemskontingent og eksamensudgifter overføres til brugerbetaling. Det vil være en reel besparelse i sektoren på 2,8 mill. kr, som så udlægges til brugerbetaling og ikke i overensstemmelse med, at de midler, som hidtil har været anvendt i uddannelsessektoren fortsat skal anvendes.
- Amterne har som nævnt hidtil brugt 11 mill. kr på IB. Det hensyn til de særlige behov, den særlige målgruppe har og hensynet til den lokale udvikling (muligheden for at tiltrække arbejdskraft og give børnene adgang til en international uddannelse), det har været udtryk for, er som nævnt helt fjernet med bortfaldet af de 11 mill. kr.
- Lovforslaget afspejler desuden, at man tænker sig en finansiering svarende til privatskolernes. Den var i 2006 svarende til 95% af de 80% af STX taxameteret, som det var

tre år tidligere. Der er således også her tale om en konkret besparelse på de offentlige bidrag til uddannelsessektoren og altså også her et aftalebrud i forhold til, at alle midler i sektoren skulle overføres.

Man kan på baggrund af ovenstående spørge:

Skal Danmark sikre et offentligt internationalt uddannelses tilbud til børn af de danskere, som i en årrække har arbejdet i udlandet og de udlændinge, som vi har hentet til Danmark for at arbejde i en periode?

Det er vores opfattelse, at den danske stat bør vedgå sig ansvaret for et rimeligt udbud af IB i Danmark. Udgifterne hertil bør indregnes i beløbet i taxameteret. Derved videreføres den uddannelsespolitik, som fandtes under amterne, dog således at det er Undervisningsministeriet som regulerer kapaciteten og udbud. Men da det næppe er realistisk at tilbageføre de 11 mill. kr. (?), har vi udarbejdet følgende forslag.

Konkret løsningsforslag:

Foreningen af IB skoler i Danmark foreslår, at Staten fortsat betaler udgiften for medlemskabet og for eksamensudgifterne og at IB studentereksamen udløser taxameter svarende til STX. Institutionerne må herefter indhente merudgiften ad anden vej, f.eks. brugerbetaling.

Begrundelse for forslaget:

Med dette forslag gives de uddannelsesinstitutioner, som allerede nu udbyder IB-uddannelsen, mulighed for at fortsætte på rimelige vilkår.

Det er ikke urimeligt, at unge og deres forældre, som ellers vil have svært ved at finde et relevant gymnasialt tilbud i Danmark, må betale for de merudgifter, som er forbundet med at få en international anerkendt eksamen.

Forslaget medfører ikke ekstra udgifter for Staten.

Dette forslag lægger op til nogle konkrete politiske beslutninger.

1. Opfatter vi det som en offentlig opgave at sikre, at en international anerkendt uddannelse udbydes i Danmark?
2. Har det offentlige en forpligtelse til at sikre et undervisningstilbud på engelsk til de grupper, som er beskrevet i dette notat?
3. Kan det offentlige indføre brugerbetaling på en ydelse, som af forskellige grunde er dyrere end det øvrige danske tilbud?

Afslutning

Det haster for IB-skolerne at få en løsning. I 2006 blev forholdene om IB sat i bero, idet ministeriet ville undersøge vilkårene for IB i fremtiden. Det er et arbejde, vi har bidraget stærkt til. Vi i hele processen været løsningsorienterede og realistiske i vores vurderinger.

Med udligningen af de økonomiske rammer mister IB-skolerne fundamentet for driften af uddannelsen og vi beder derfor om, at der findes en løsning hurtigt.

Med venlig hilsen

På vegne af IB-skolerne i Danmark

Jens Boe Nielsen
Rektor
Nørre Gymnasium
Mørkhøjvej 78
2700 Brh
e-mail: jb@norreg.dk
tlf. 39696069
mobil tlf. 26325899
www.ib-skoler.dk